

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.

Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

Sv. Obhajilo Otrok.

Dekret sv. stolice glede starosti onih, ki naj se puste k prvemu sv. obhajilu.

V dekretu svete stolice glede starosti otrok za prvo sv. obhajilo, se naroča vsem škofom, da naj skrbijo za to, da se bo ta dekret vsako leto o velikanočnem času prebral vernikom po vsem svetu, v materinem jeziku. Ker naši rojaki v največ naselbinah ne bojo razumeli, kaj se jim bo bralo izpred oltarja, mislimo, da je naša dolžnost, da mi ta dekret v prestavi priobčimo v našem listu, da ga bojo tako vsi rojaki mogli brati. Ko bojo slišali ta dekret v kakem tujem jeziku v cerkvi, naj ga potem doma preberjo, da se bojo vedeli ravnati. Ta novi dekret je velike važnosti za kat. stariše, ker se jim zlasti glede prvega svetega obhajila otrok daje velike in važne pravice, pa tudi teške dolžnosti. Dekret se glasi:

Vse strani sv. pisma jasno spričujejo o posebni ljubezni, katero je imel Kristus do malih otrok, ko je bival na zemlji. Njegovo veselje je bilo bivati v sredi med njimi, polagal je na nje svoje roke in jih objemal in blagoslavljal. Nevoljen je bil, ko so jih učenci odganjali od njega in jih je zavrnil rekoč "Pustite male k meni in nikar jim ne branite, ker njih je nebeško kraljestvo!"

Kako visoko je cenil nedolžnost in priprostost njih duše, pokazal je s tem, da je nekoč poklical malega otroka in rekel svojim učencem: "Resnično Vam povem, ako se ne spreobrnete in ne postanete, kakor ta otrok, ne pojedete v nebeško kraljestvo. Kdorkoli se tedaj poniža, kakor ta otrok, ta bo večji v nebeškem kraljestvu. In kdor sprejme katerega teh malih v mojem imenu, mene sprejme."

Radi vsega tega, je pa sv. katoliška cerkev od svojega začetka skrbela za to, da je pripeljala male k Jezusu po evharističnem sv. obhajilu, katero je dajala že dojenčkom.

To se je zgodilo takoj pri sv. krstu, kakor je bilo določeno skoro v vseh starih obrednih knjigah tja do 13. stoletja. In ta navada se je ohranila v nekaterih krajih dolgo časa. V grških in v vshodnih cerkvah se še dandanes vrši. Da se je pa zabranilo vsako onečaščenje, da bi otroci posvečene hostije ne izpljuvali, bila je prav od začetka navada, da so jim dajali sv. obhajilo samo pod podobo vina.

Vendar pa niso otroci sprejeli sv. obhajila samo pri sv. krstu, temveč so se tudi potem pogosto udeleževali te sv. pojedine. Bila je namreč navada v mnogih cerkvah, da so otroci sprejeli sv. obhajilo takoj za duhovščino; drugod so jim razdelili male koščke, ki so ostali od obhajila odrasčenih.

Pozneje se je v latinski cerkvi ta navada počasi odpravila in otrokom niso dovolili iti k svetemu obhajilu preje, dokler niso prišli k pameti in predno niso dobili vsaj malo pouka o tem vzvišenem zakramentu.

Ta nova navada, potrjena že preje pri več posameznih cerkvenih zborih, je bila slovesno potrjena pri četrtem vesoljnem lateranskem cerkvenem zboru, kjer se je razglasilo sloveče 21. določilo tega zbora, v katerem se je zapovedalo sprejemanje zakramenta sv. pokore in sv. obhajila vsem vernikom, ki so že k pameti prišli, s sledečimi v besedami: "Vsi verniki obojega spola, ko so se pameti zavedli, se morajo sami spovedati svojih grehov lastnemu spovedniku najmanj enkrat na leto, in priza-

devati, da opravijo naloženo pokoro, kolikor jim je to le mogoče, in morajo pobožno prejeti sv. obhajilo vsaj o velikanočnem času, razun, ako se jim morda ne zdi po nasvetu duhovnika in vsled družih pametnih uzrokov boljše, da se ga za kak čas vzdrže."

Tridentinski vesoljni cerkveni zbor nikakor ni zavrzel stare navade, dajati sv. obhajilo otrokom, predno so k pameti prišli in je le potrdil določilo Lateranskega zbora ter izrekel izobčenje nad vse, ki bi se držali drugačnih nauk: "Kdor bi trdil, da niso vsi verniki obojega spola, ki so k pameti prišli, dolžni sprejeti sv. obhajila vsako leto vsaj o velikanočnem času, kakor zapoveduje sv. mati katol. cerkev, naj je izobčen!"

Določilo Lateranskega zbora je toraj še v veljavi in vsled tega so vsi verniki, kakor hitro so se pameti zavedli, dolžni sprejeti zakramenta sv. pokore in sv. obhajila najmanj enkrat na leto.

Toda glede določila starosti, kdaj pridejo otroci k pameti, so se tekom časa urinile različne zmote in obžalovanja vredne razvade.

Nekateri so mislili, da je drugačna starost potrebna za sv. spoved in drugačna za sv. obhajilo. Za zakrament sv. pokore so trdili, da je potrebna starost, ko more kdo razločevati dobro od hudega, toraj ko je kdo zmožen grešiti. Za sv. obhajilo nasprotno so pa zahtevali večjo starost, v kateri se more dobiti globljega znanja o resnicah sv. vere in se more dušo bolje pripraviti.

In tako se je vsled raznih navad po raznih krajih in vsled različnih človeških mnenj, v nekaterih krajih določilo 10. leto za sprejem prvega sv. obhajila, drugod 14. leto in še več. Drugače se je pa otrokom pod to zahtevano starostjo prepovedalo sprejemati sv. obhajilo.

Ta navada, ki se je urinila pod pretvezo, da se hoče čuvati nad tem prevzvišenim zakramentom, je pa povzročila mnogo hudega.

Nedolžnost otroških let so tako odtrgali iz objema Kristusovega in jo oropali podlage duhovnega življenja. Posledica tega je pa bila, da je oropana te krepke opore in obkoljena od tolikih nevarnosti mladina zgubila svojo kras ter zabredla v hudobije, še predno je le kdaj okusila sv. skrivnosti.

Vendar pa če se tudi res zahteva vsestranska priprava in popolna zakramentalna spoved pred prvim sv. obhajilom, kar se pa vendar ne godi povsodi, se mora vendar vsikdar objokovati zguba prve nedolžnosti, ki bi se bila morda dala zabraniti s sprejetjem sv. obhajila v bolj nežnih letih.

Nič manj se mora obsojati navada, ki je v mnogih krajih, po kateri otrokom ni dovoljeno iti niti k spovedi, predno ne gredo k svetemu obhajilu in se jim tudi drugače ne daje sv. odveze. Tako se pa zgodi, da ostanejo

morda obremenjeni s smrtnimi grehi dolgo časa v veliki nevarnosti.

Najhujše pred vsem je pa, da se v nekaterih krajih otrokom, ki niso bili še pri prvem sv. obhajilu, ne dovoli sprejeti niti svete popotnice in to tudi v smrtni nevarnosti ne; in na ta način, ker so umrli kot otroci in bili kot taki pokopani, se jim tudi ne pomaga z molitvami sv. cerkve.

Toliko krivico delajo oni, ki odločno zahtevajo izvanredno pripravo za prvo sv. obhajilo, večjo, kakor je pametno in prav nič ne pomislijo, da ta način varnosti izvira iz zmot Janzenistov, ki uče, da je sv. obhajilo plačilo, ne pa pripomoček za človeško slabost.

Tridentinski cerkveni zbor se pa drži drugačnega mnenja ko uči, da je to "protistrup, ki nas očiščuje vsakdanjih pogreškov in nas obvaruje smrtnih grehov," kateri nauk se je vnovič povdarjal pred nedavno v posebnem dekretu, ki je bil izdan 26. decembra 1905, v katerem se da vsakdanje sv. obhajilo na pravo voljo vsem starim in mladim pod samo dvema pogojevoma, da so v milosti božji in imajo pravi namen.

To se tudi ne zdi modro, če so preje celo dojenčki sprejemali ostanke sv. histij, da bi se sedaj zahtevala izvanredna priprava od otrok, ki so tako srečni, da so v stanju nedolžnosti in čistosti in silno potrebujejo te nebeške hrane radi obilnih skušnjav in nevarnostij sedanjega časa.

Vse te razvade, katere mi obsojam, izvirajo najbrže iz tega, ker tisti, ki zahtevajo posebno starost za sv. spoved in posebno za sv. obhajilo, niti modro niti pravilno niso določili te zahtevane starosti.

Lateranski cerkveni zbor zahteva eno in isto starost za oba zakramenta, ko nalaga skupno dolžnost spovedi in sv. obhajila.

Ker se toraj zahteva za sv. spoved starost, ko se more razločevati dobro od slabega, ko kdo namreč pride k pameti, tako se toraj tudi za sv. obhajilo zahteva le starost, ko more kdo sv. Evharistijo razločevati od navadnega kruha, katera starost je običajno ona, ko se otrok zave svoje pameti.

Vsi znameniti razlagalci Lateranskega cerkvenega zbora in vsi, ki so takrat živeli, ne mislijo drugače.

Iz cerkvene zgodovine je razvidno, da so mnoge sinode in mnoga skofijska določila v začetku 12. stoletja, toraj malo po Lateranskem cerkvenem zboru, dovoljevala otrokom s sedmim letom k sv. obhajilu.

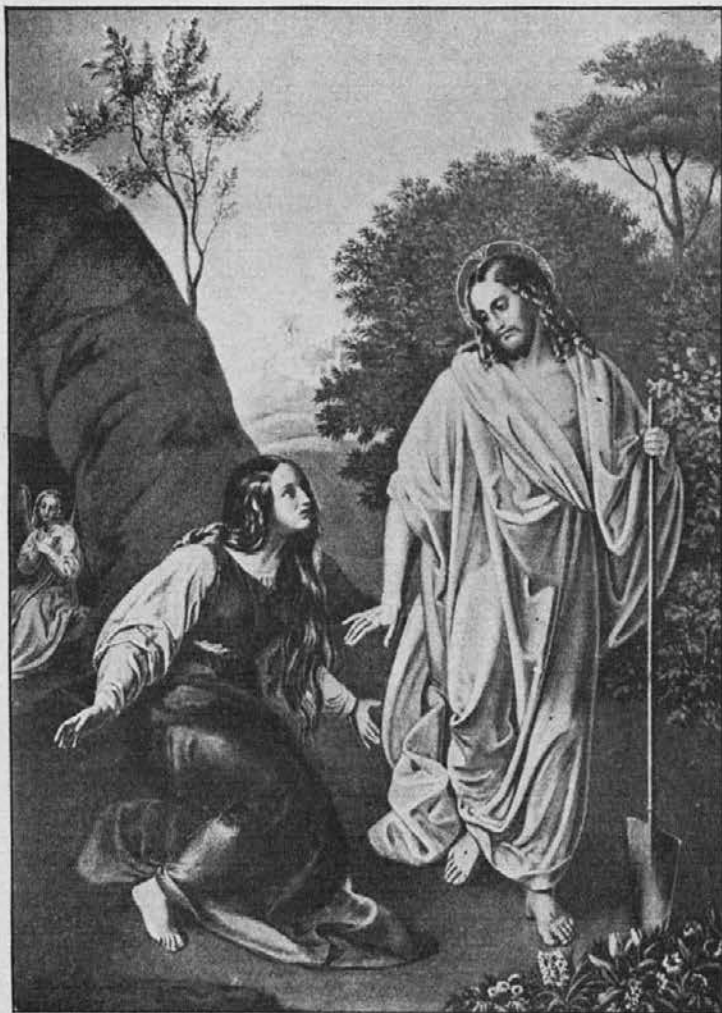
Še več, imamo tudi dokaz največje veljavnosti, Sv. Tomaža Akvinskega, ki se glasi:

"Ko morejo otroci le malo rabiti svoj razum, tako da morejo imeti vsaj nekoliko pobožnosti do presv. Zakramenta, tedaj se jim more takoj dati ta Zakrament."

Enako razlaga tudi Ledesma: V soglasju z vsemi govorim, da se more dati sv. Evharistija vsem, ki se zavedajo svoje pameti, ne glede, kako zgodaj se to zgodi, da celo otroku če ima samo mal, nedoloččen pojem o tem, kar dela."

greh, ga že veže zapoved spovedi in sv. obhajila."

Tridentinski cerkveni zbor nas sili k temu istemu sklepu! Ko določa, da otroci, "ki se še ne zavedajo svoje pameti, niso dolžni sprejeti sv. obhajila," s tem določa kot edin izgovor to,

Jezus in Marija Magdalena.

Vasquez razlaga to besedilo s sledečimi besedami: 'Kakor hitro se otrok zave svoje pameti, je dolžan po božji postavi (sprejeti sv. obhajilo), tako da ga celo sv. cerkev ne more oprostiti te dolžnosti.'

Enako uči sv. Antonin, ko piše: "Toda, ko je otrok zmožen storiti hudo, t. j. storiti smrtni

ker niso še zmožni storiti greha: "Ker v tej starosti še ne morejo zgubiti pridobljene milosti otrok božjih." Iz tega je jasno, da je cerkveni zbor-mislil, da so otroci dolžni sprejeti sv. obhajilo, kakor hitro se pameti zavedo.

(Dalje prihodnjič.)

Mariji.

S. Elizabeta.

In ravno zdaj, ko se glasi,
vstajenja spev visok,
si mati mi postala ti
in jaz sem tvoj otrok.

Kar bo cvetlic mi dala plan,
za te bo vsaka zdaj,
za te bo vse, kar v log prostran
natrosi pestri maj.

Za te veselje in sladkost,
za te utrip srca,
vse hrepenenje, vsa britkost,
ljubezen za te vsa.

Za te Marija, vsak vzdihljaj,
za te odslej moj spev,
vseh pesmic, ki jih pošljem v gaj,
boš ti sladak odmev.

In za te cvetje zornih let,
mladosti maj ves tvoj.
Kako lahko pozabim svet,
če ti si pred menoj.

Pogled tvoj, ljubeznjiv, globok
me spremlja sredi cest,
Ti Mati, jaz pa tvoj otrok,
najslajša je zavest.

Zakaj Preganja Brezverstvo Cerkev Kristusovo?

Piše G....

(Dalje.)

Sveti toži Cerkev, da hoče vladati in da koprne le po gospodstvu nad svetom. Iz lastne izkušnje vemo, kolikokrat se ravno dandanes ta obtožba zoper našo sv. Cerkev sliši. In vendar kako nespametna je ta obtožba! Seve da hoče sv. Cerkev vladati in gospodovati! Kajti drugače ne bi vedeli zakaj jo je Jezus Kristus ustanovil. Ona hoče in mora vladati naše duše, ona jih mora voditi s svojim duhom in s svojimi milostmi. Njeno kraljestvo pa ni od tega sveta, zato pa tudi ne išče vlade v zunanjih, minljivih stvarih. Vendar pa mora ona delati na to, da se ustanovi v našem srcu in v naši duši kraljestvo svetosti in čednosti, da vlada v nas Kristus Gospod. Ona nosi Kristusovo kraljevo žezlo v rokah in zato ne bi bila več Cerkev Kristusova, ako ne bi delovala v njegovem duhu.

Cerkev tedaj ne stoji pred svetom kot tujka, ki ponižno prosi vstopa; še manj pa sili Cerkev v naše duše kot nadležnica. Ne, taka ni sv. Cerkev in ne more biti taka. Ona je prišla na svet in v naše duše, ker ima zato pravico in je v to poklicana od Boga. Ona je stopila v svet po zapovedi Jezusa Kristusa, ki pravi: "Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite toraj in učite vse narode in jih krščujte. Učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal". (Mat. 28, 18-20.) "Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljem" (Jan. 20, 21). "Karkoli boste zavezali na zemlji bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih" (Mat. 18, 18).

Svet se lahko brani teh pravic, lahko te pravice Cerkve, razširjati duha Kristusovega v dušah ljudi, da bi jih njemu podvrgla, taji in pravi, da so krivične, svet lahko Cerkvi kliče, kakor so klicali oni prebivalci mesta svojemu

kralju, o katerih nam pripoveduje sv. evangelije "Nočemo, da bi ta nad nami kraljeval" (Luk. 19, 11). — Cerkev se pa vsled teh glasov in tega upora ne bo dala zadržati v svoji službi, ona bo vedno stopala pred svet, svarila ga bo pred slabim življenjem in ga opominjala k pokorščini, ki smo jo dolžni skazovati Kristus.

Ona bo vedno rabila tista sredstva, ki jih je njen božji Ustanovitelj izročil njej, svoji nevesti, da premaga z njimi duha sveta. Ona bo vedno oznanjevala besedo večne in neovrgljive resnice, ona se bo vedno vojskovala z orožjem molitve in milosti, z orožjem solza in krvi, z orožjem potrpežljivosti in mučeništva. Ona bo vedno opozarjala svet na božjo sodbo in večnost, ona bo vedno oznanjevala žuganje in kazni božje pravičnosti. Vsem stanovom sveta bo ponavljala opomine Kristusove. Kraljem, cesarjem in mogočnikom bo govorila: "Ni vam dovoljeno" (Mat. 14, 4), podložnim bo z aposteljnomo klicala: "Boga se bojte, kralja častite" (I. Petr. 2, 17.). Tudi bogate bo opominjevala z besedami Gospoda: "Lažje je kameli iti skozi šivankino uho, kakor bogatino priti v božje kraljestvo" (Mat. 19, 24), in reveže bo opozarjala na Lazarja, katerega so angelji nesli v naročje Abrahama, ker je prenašal svoje uboštvo s potrpežljivostjo. Krivčnikom in grešnikom bo klicala: "Ako se ne spreobrnete in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo" (Mat. 18, 3.).

Tako stoji torej Cerkev v svetu in se vojskuje zoper duha sveta, zoper grešnost v vsakem človeku in v tem boju ne odneha prej, dokler človek ne spolnjuje njenih zapovedi in jo posluša, ali pa dokler jo v svojem sovraštvu ne začne preganjati in sramotiti.

Ali se bomo tedaj čudili, če svet napada sv. Cerkev? Življenje, ki ga nam predpisuje, zapovedi, ki nam jih daje, duh, ki ga razširja, vse to toži in obsoja grešnost sveta. Cerkev svari

grešnega človeka in ga pozivlja naj se poboljša. Zato je Cerkev takemu človeku zoperna, in če nima toliko spoštovanja do samega sebe in toliko plemenitosti, da bi poslušal njene opomine, ali da bi vsj pripoznal, da ima Cerkev najboljše namene in da dela le to, kar je storiti dolžna, potem jo začne sovražiti. Opomine radi ne slišimo in hitro smo užaljeni ter se obrnemo od onega, ki stoji pred nami opominjajoč in svareč. Bolno srce ne prenese in ne ljubi resnice, kakor tudi bolno oko ne more zdržati bliščeče svetlobe dneva. Premnogi sovražijo Cerkev samo zaradi svojega slabega življenja, ker vidijo, da jim ga cerkev ne dovoljuje, ampak prepoveduje.

Še nikdar ni resnično dober človek Cerkve preganjal in sovražil. "Sprejeli ste me kakor angelja božjega — je pisal sv. Pavel Galačanom (4, 14.) — kakor Kristusa Jezusa. Kje je tedaj vaša blagost? Ali sem tedaj vaš sovražnik postal, ker sem vam resnico govoril?" Velika ljubezen Galačanov do sv. Pavla je bila zgubljena, zgubljena zato, ker jih je opominjal in svaril. In to je tudi osoda sv. Cerkve. Sovražijo jo, ker naš opominja in svari, seveda pa ti ljudje ne pomislijo, da nas le njen nauk more storiti res dobre in plemenite, srečne in zadovoljne.

(Dalje prihodnjič.)

Nase Šolsvo.

Nekako pred poldrugim letom sprožili so rojaki v Waukeganu, Ill., prekrasno miselj o slovenskem ameriškem solškem društvu. Organizoval se je poseben odbor pod predsedstvom č. g. Plevnika, ki naj bi vodil vso stvar. Izdali so tudi poseben poziv na vso slovensko ameriško javnost prosič pomoči in sodelovanja. Miselj, katero je ta odbor sprožil je tako velikanska in tako eminentno narodna in je za prihodnost slovenskega ljudstva v Ameriki tako velikanskega pomena, da ta miselj ne bi smela zaspati.

Katerega pravega rodoljuba ne boli srce, ako gleda, kakor nam tone naš mili slovenski narod v splošnem ameriškem morju brez sledu. Prvi rod je že tuj našemu narodu, drugi že popolnoma in izključno tuj. Res je, da nihče ne veruje v kake nemogoče stvari. Res je, da bo tudi naš narod zgubil svoj jezik, kakor so ga zgubili vsi drugi narodi. Tudi ne mislimo, da naj bi morda Slovenci ne postali dobri državljani nove domovine. Ne! Tudi naš narod je navdušen za svojo novo domovino, ki mu je tako gostoljubno odprla svoja vrata in mu dala mnogo dobrin, katerih mu domovina nikdar ne bi bila mogla dati. Toda ravno naša nova domovina sama nam pa daje krasno prostost, da moremo ostati vsaj po duhu vedno slovenski narod. Opozorimo samo na Irce. Kdo more trditi, da Irce niso dobri državljani? Še manj, kdo more trditi, da Irce niso navdušeni za svoj narod? Ali poznate narod, ki bi tako navdušen ostal za svojo domovino, kakor je ravno ta narod? Imenujte mi kak drugi narod, ki bi bil tako navdušen in delaven za blagor nove domovine, pa bi pri tem ostal tako prsrčno udan svoji stari domovini in tako navdušen za svojo narodnost in tako navdušen za tradicije, za duh naroda! Mislim, da mi ga nihče ne more imenovati! In vendar ta narod že stoletja ne govori več svojega jezika. Zgubil je svo-

bodo, zgubil jezik, trpel strašno preganjanje, toda navdušenja za svoj narod, kakor tudi svoje narodne individualnosti pa ni zgubil! In tu v svobodni novi domovini, kako velikanski je upljiv tega naroda! Irce so si ohranili s katoličanstvom in po katoličanstvu Irski duh, Irsko navdušenje in Irski značaj! In mi?

Slovenske družine se množe po Ameriki. Na stotine novih slovenskih družin se ustanovi vsako leto. Mladina nam raste! Toda kakšen je duh te takozvane slovenske ameriške mladine? Rojaki, roko na srce, in pogledjmo okrog sebe in priznajmo — resnico! Vsakega, ki ima kolikanj ljubezni do naroda v sebi, zaboli srce! Že prvi naš rod ne samo, da ne razume več ali prav malo materinega jezika, da nima več slovenskega duha, ampak ima celo za jezik svoje matere in za domovino svojega očeta le pomilovalen posmeh in preziranje. On, — amerikanec — sramuje se vsega tega! Res so izjeme, pa to so le izjeme. Slovenski stariši, ali Vas ne zaboli srce, ako na to pomislite?

In vse to je naravna posledica razmer med nami Ameriški Slovenci. Da vzamemo za zgled zopet Irce. Kaj pa jim je ohranilo in jim še ohranja njih narodno zavest? Pogledjmo! Kamor koli so se naselili Irce, naj jih je bilo tudi le prav malo, takoj mora biti cerkev, župnija, poleg župnije pa takoj šola, če že ne preje. To jim je potem narodno ognjišče, okrog katerega se zbira vsa nasebina, kjer se navdušuje za svoje narodne vzore, za svoje narodne mučenike, za svoje narodne svetnike in patrone. Kaj pravite k praznovanju praznika patrona Irskega naroda sv. Patricija ali Patrika? Ali ste videli pri kakem narodu kaj enakega? Od kod to navdušenje!? Iz njih katoliških šol! Popolnoma amerikanci, vendar z dušo in srcem Irce!

In pri nas? Ker se bojimo malih mesečnih stroškov za vzdrževanje, pustimo raje svoje

cerkve, zlasti še svoje farne šole, pustimo, da se naši otroci potikajo po raznih, največkrat brezvernih državnih šolah, ali morda po kakih farnih šolah sosednih narodnosti, ki so bolj navdušene za svoj narod, kakor smo mi. In po teh šolah pustimo, da se nam vzgajajo otroci v našem narodu tujem duhu, večkrat celo nasprotnem duhu. Kako naj potem otroci ohranijo narodno zavest, kako naj ohranijo ljubezen do jezika svojih starišev, kako spoštovanje do domovine svojega očeta? To je naravnost nemogoče. Sem pa tja se dobi navdušen oče, ki doma skuša sam nadomestiti to pomanjkljivost v vzgoji svojih otrok, pa to je premalo. Navadno spozna, da je bore malo, kar more v tem sam doseči. Šola, verska narodna šola, ta je, ki edina more vse to dati naši mladini.

O, ko bi spoznali ceno te prostosti, katero nam tako radodarno ponuja naša nova domovina! Ko bi se drugim narodom v drugih drža-

vah ponujala tolika svoboda glede šol, koliko bi žrtvovali za svoje lastne šole. Mi imamo tu vso prostost, imamo denarna sredstva, da si te šole brez velikih žrtev samo z navadnimi mesečnimi doneski moremo vzdržati, vse, vse imamo, manjka nam samo volje in pa narodnega navdušenja!

Gotovo je zelo hvalevredno, da, naša dolžnost je, da pomagamo svoji domovini v boju proti potujčevanju. Toda, kje nam pa narod hitreje tone, tone brez vsakega sledu, kakor da bi ga nikdar ne bilo, kakor ravno tu v Ameriki? Tisoči naših slovenskih otročičev se nam potikajo po tujih šolah, in mi pa vse to mirno gledamo? Drugod hočemo narod reševati — lastne tisoče otrok pa mirno gledaje pustimo narodno poginiti? Slovensko srce, kje si s svojim navdušenjem!

(Dalje prihodnjič.)

Družba sv.

Rafaela.

Trgovski minister, krščanski socijalec Weisskirchner, je dal te dni izjavo, ki je velike važnosti in ki priča, da so tudi na Dunaju spoznali, da treba kaj storiti za varstvo naših izseljencev v inozemlju, kakor se je pa to godilo do sedaj. Malo pozno je sicer, vendar bolje pozno, kot prepozno. Kaj se bo ukrenilo, še ne vemo. Baj se bo oprlo na razne verske družbe v tujinah. Katere verske družbe so to, minister ni povedal. Posebno prisrčno pa pozdravljamo izjavo, da se pripravlja nov izseljeniški zakon, ki naj uredi vse izseljeništvu in varstvo izseljencev postavnim potem. Mi smo o tem predmetu tekom zadnjih treh let veliko pisali in razmislivali to prašanje. Veseli nas jako, ko se nam sporoča da so na pristojnem mestu brali ta naša izvajanja, če tudi morda v prestavah. Zvedeli smo tudi, da so bili vsi

ti članki na Ellis Islandu prestavljeni v angleščino in ter jih je naseljeniška oblast brala. To, pravimo, nas jako veseli. Res ne bobnamo v svet, kaj in kako delujemo, ker nismo zato tu, da bi se nas hvalilo, ampak, za to, da delamo. Da se je v začetku obstanka družbe več pisalo o družbi, je bilo uzrok to, ker so razmere zahtevale. Sedaj smo zasejali seme lepih idej, pokazali na vse strani, kako si mislimo skrb za izseljence in to je dovolj.

Njega Excelenci ministru Weisskirchnerju gre gotovo naša zahvala za njegovo skrb za izseljence, ker on je v resnici mož, ki je zmogel to prašanje rešiti nepristransko in stvarno. Zlasti moramo prisrčno pozdraviti njegovo samostojnost, da se pri tem ne pusti slepiti od praznih obljub raznih Judovskih "zastopnikov" in "družb."

"Ne v Ameriko" tako je naslov novi igri, katero je te dnij spisal in izdal znani slovenski popotnik in pisatelj č. g. Jos. Lavtižar. Tega č. gospoda smo imeli rojaki čast v Ameriki pozdraviti. Bil je v New Yorku lani poleti. Nameraval jo je mahiniti čez Ameriko in tihi Oceana v Azijo in od tam domov. Toda prevelike zapreke in le predolga pot je č. gospoda ostrašila, da si je ogledal samo vshodni del Združenih držav in potem odhitel domov. Sam je

videl razmere, v katerih žive naši ljudje tukaj, in tako je dobil jasno sliko o vsem. Sad njegovih dogodljajev je ta igra. Mi to igro kar najprisrčneje pozdravljamo, ker se ja naša družba že predlanskem obrnila na slovenskega pisatelja č. g. Finžgarja s prošnjo, da bi se lotil tega dela. Sedaj je ta vrzel spolnjena in mi smo veseli in hvaležni g. Lavtižarju. Ko bomo dobili to igro v roke, bomo kaj več spregovorili o njej.

"Mi, Slovenci, Pa . . . ?"

Dne 22. februarja letos sklical je slovaški duhovnik Rev. Josip Murgaš, v Wilkesbare, Pa. velik slovaški ljudski shod, katerega se je udeležilo 36 slovaških duhovnikov, dva škofa in nad 200 delegatov iz vseh strani Združenih držav. Shod je bila velikanska manifestacija versko-narodne zavesti tega naroda-trpina.

Shod je otvoril sklicatelj hoda sam, Rev. Murgaš, in v krasnem govoru povedal, kaj ga je napolilo k temu, da je sklical ta shod. Kakor pri nas, in kakor pri vseh narodih dan danes, tako se tudi med tem narodom verski odpadniki vedno bolj združujejo okrog svojega časopisja in od tam, kakor izza ozidja trdnjave, mečejo blato na vse, kar jim ni všeč, na vse, kar ne trobi z njimi. Najsvetejša reč jim ni sveta dovolj, da bi je ne umazali s svojim umazanijam peresom. Napadajo verske resnice, napadajo cerkvene naprave, odvrčajo ljudi od cerkve, smešijo vse, kar nam je bilo nekdanj svetega. Da, med tem narodom je prišlo že tako daleč, da imajo več neodvisno katoliških župnij. Kako natanjčno se drže ti nasprotniki nauka Jezusovega: "Udaril bom pastirja, in razkropile se bojo ovce!" Le po duhovnikih! Vsak prestopek kakega duhovnika, resničen ali neresničen ali samo napolj resničen, jim je kakor nalašč dobro došlo orožje, potem pa le po duhovniku! Toda ne po duhovnikih radi njih, ampak, po duhovnikih zato, da razpode vernike in jih begajo s praznimi publicami in zmotami. Govornik pravi, da so zadnje čase začeli zanašati med narod tudi modernizem in druge zmote, samo, da narod bolj begajo in tako lažje dosežajo svoje umazane namene. Pravi, da skušajo z brezvernim sokolstvom odtujiti veri in cerkvi zlasti slovaško mladino. Kri zastane v žilah, pravi, ako človek bere, v kakšne namene dajejo podporo iz prispevkov svojih članov, ki so katoliki." Narod nam gine tudi, ker nimamo svojih slovaških šol. Zato naj bi se vsi dobro in trezno misleči slovaški možje združili v mogočno organizacijo, kateri naj bi bilo ime "Združenje slovaških katolikov v Ameriki."

Drugi govornik je bil škof Hoban iz Scrantona, Pa. Ta cerkveni dostojanstvenik je rekel: "Prišel sem sem, da Vam pokažem, kako zelo se zanimam za Vaše razmere. To naj je "Združenje slovaških katolikov." Poglavitna stvar katolikov je pa katoliška šola. Zato morate tudi Vi, Slovaki, skrbeti, da se bojo Vaši otroci vzgajali v katoliškem in narodnem duhu. Brez narodnosti se Vam bojo Vaši otroci zgubili tudi veri in brez vere bojo kmalu zgubili narodnost." Dalje je škof omenjal, da ga boli, ker vidi, da med slovaško duhovščino ni sloge. Zato bi zelo želel, da bi pustili gospodje vse osebnosti na stran in se združili najprej sami za vzvišeno stvar, katero zastopajo. "Varujte se sovražnikov Vaše vere, ki so tudi sovražniki Vaše narodnosti. Vsi duhovniki slovaški združeni z vsem slovaškim katoliškim narodom mogli bi doseči velikanskih uspehov." Naposljed izraza željo, naj bi se ta organizacija "Združenje slovaških katolikov" tudi uresničila in se potem pridružila katoliški ameriški federaciji (zvezi) kot mogočen del celokupne ameriške vojske proti skupnemu sovražniku!

Nato je govoril škof Koudelka. Burno pozdravljen je govoril o besedah Kristusovih: "Kdor ni z menoj, je proti meni!" Dokazoval je, da, od kar je bil križan naš Odrašenik, sta na svetu dva tabora, Kristusov in hudičev.

Vsak se mora k nemu priznati. Že kdor pravi, da se k nobenemu, je že v nasprotnem taboru, ker za take ni mesta v taboru Kristusovem! On noče takih vojšakov. Ali bodi z menoj, ali pa proti meni. V sredi med tema ne moreš biti, ker tega tabora ni.

Navduševal je Slovake, naj bi se zavedli o važnosti časnikarstva in delovali med seboj z vso vnemo najprej za napredek njih katoliškega tiska!

Zlasti je pa bodril, naj bi vsaka slovaška župnija imela gotovo svojo katoliško farno šolo. Javne državne šole v Ameriki so brezverske! Ne poznajo nobene vere. Po teh šolah se tako otroci odtujujejo svoji veri in seveda tudi svoji narodnosti. Župnije v Ameriki brez šole, so zidane na pesek. Vse neangleške župnije, ki nimajo poleg cerkve tudi farne šole, naj bojo pripravljene, da bojo najmanj v 20 letih morale zapreti tudi cerkvena vrata.

K sklepu poziva vse navzoče k zjedinenju! "V tem boju ne moremo biti premagani," pravi! "Ker je z nami Kristus, ki je že zmagal! Kdor je z njim, bo toraj zmagal!"

Krasnemu govoru je sledilo burno ploskanje in prisrčne ovacije ljubljencu slovaškega naroda v Ameriki.

Nato je govoril A. V. Kozak, predsednik Katoliške Slovaške Jednote. In za njim je bilo še veliko govornikov duhovnikov in svetnih. Med govorniki je bil tudi naš rojak, č. g. Tušek, ki je imel govor o "Načinu, kako treba občevariti z takozvanimi "ultranarodovci," to je z onimi, ki verjejo v nekako absolutno narodnost in samo v narodnost; vera, in vse drugo jim je nič. Govorilo se je o ljudskih brošuricah, ki se naj bi izdajale v pouk slovaškega ljudstva v Ameriki. Vsi govorniki niso mogli priti do besede, ker je v tem čas potekel. Vsi ti govorniki bojo pa svoje pisane govore priobčili v listu "Jednota."

K sklepu se je sklenilo, da se ustanovi ta organizacija vseh Slovakov v Ameriki pod imenom: "Združenje slovaških katolikov v Ameriki." Kot poglavitna naloga tega združenja pa naj bo, skrbeti za katoliške slovaške farne šole v Ameriki in za potrebne učiteljice-redovnice. Ustanovili so si poseben red Sester Svetih Cirila in Metoda. Vodilo reda je bilo pred nekaj meseci v Rimu potrjeno. Sestre imajo že akademijo in vse je že napeljeno za njih prihodnost. Do sedaj so se nabirali darovi pod imenom "Pokladnica Sv. Antona" in vsako leto se je nabralo nekaj tisočakov. Sedaj naj se to organizira in ta nova organizacija sprejme vse to v svojo oskrb. Tudi navzoči so nabrali lepo svoto denarja v ta namen. Sklicatelj shoda, Rev. Murgaš, je dal \$1,000.00, škof Koudelka je dal \$100.00 in drugi udeleženci in duhovniki vsak po svoji zmožnosti. Tako se je takoj pri tej priliki nabralo okrog \$5,000.00. Krasen uspeh.

Ko poročamo o tem krasnem shodu naših bratov Slovakov, se nam urine vzdih: "In mi Slovenci, pa . . . ?"

Prihodnji evharistiški kongres bo letos v Madridu na Španskem. Velikanske priprave se tudi tam že delajo, da letošnji kongres na Španskem ne bo zaostal v veličastnosti za lanskim v Montrealu v Canadi. Papežev delegat za kongres bo zopet kardinal Vannutelli.

Na Kitajskem je sedaj približno 1,300,000 katoličanov. 47 škofov, 1,391 evropskih in 640 domačinov duhovnikov deluje v tem nezmerem cesarstvu. Celih 205,000 paganov stoji pred vsakim katoliškim misijonarjem, ki naj jih spreobrne, jim prižge luč edino zveličavne sv. vere, ter jih pripelje v sv. katoliško cerkev. Nezmerno truda, junaškega poguma in požrtvovalnosti bo še treba, predno bo vsaj večina Kitajcev pokristjanjena.

*

Princ Regent Monakovski, Albert, je ustanovil v Parizu takozvani "Panteologiški institut za preiskovanje človeka." Na tem zavodu delujejo najučenejši profesorji vseh narodnosti in vseh držav in tudi vseh struj in preiskujejo izkopljine, ki naj kažejo razvoj človeškega rodu. Velikokrat beremo dandanes, da so našli okamenelo človeško lobanjo, ki je enaka lobanji opice, da so našli to ali ono okamenelo stvar, ostanek živaljstva, ki naj baje dokaže, da se je človek razvil iz opice in da ni toraj ustvarjen od Boga, kakor uči sv. pismo. Vse izkopljine znanstveno preiskovati in poročati resnico, ima namen ta zavod. Zato imajo prosto pot v ta zavod vsi učenjaki sveta, ki hočejo iskati resnice, ne glede, kakih misli ali kakega verskega prepričanja so.

*

Laška — cerkvi tako nasprotna vlada je te dni imenovala profesorja Mercalli laškega duhovnika — učenjaka, za ravnatelja državnega observatorija (opazovališča) na ognjeniku Vezu.

Španski menih P. Pietro Faba je bil te dni enoglasno izvoljen za častnega člana "Narodne akademije" v Bogoti v Sante Fee (Kolumbia), katero tvorijo največji svetovni učenjaki in zgodovinarji. Ta čast se je podelila ponižnemu redovniku radi dveh velikanskih del, katere je spisal o zgodovini. To dvoje zgodovinskih knjig imenujejo vsi ocenjevalci, največje zgodovinsko delo, kar se jih je kedaj izdalo, "ki z občudovanjem napolni vsakega, ki ga proučava!"

To sta bila dva meniha! In vendar, ali še niste čuli, da so menihi sami lenuhi in duševni omejenici? Kajpada so!

O znenem bogoslovnem profesorju Princu Maksu smo poročali, da je spisal knjigo, v kateri je pomotoma omenjal tudi stvari, ki so v zvezi z modernistiškimi krivimi nauki. Ko je spoznal svojo zmoto, šel je nemudoma v Rim in tam pred celim svetom ponižno spoznal svojo zmoto. Nek drugi bogoslovni profesor v Parizu, Francoz, po imenu Loyson, je enako učil te zmote. Toda, ko so mu jih dokazali, bil je preveč prevzet, da bi se bil ponižal in priznal, da se je zmotil. Izstopil je iz katol. cerkve. In ta nesrečni človek je pisal odprto pismo po listih Princu Maksu in imenoval njegovo priznanje, da se je zmotil, poniževalno za profesorja vseučilišča v 20. stoletju. Princ Maks je dal nov zglede svoje globoke vernosti in učenosti. Odpisal mu je enako javno po listih in sicer samo kratko: "Errare humanum est; in errore perseverare diabolicum." "Zmotiti se, je človeško; toda v zmoti trdovratno ostati, je satansko!" Krepek odgovor, ki je v čast Princu Maksu.

Tebe Čaka.

S. Elizabeta.

Vigred po zeleni halji
šopkov belih si pripenja
in kristalov nanje trosi,
da odsevajo življenja.

Ptičkom vsem je strune dala,
strune čiste in ubrane,
melodije vanje vpleta,
pesmi, v srcu izklesane.

Hitre valčke v tih strugi
je v srebrno luč zavila,
pa nebeško lepo godbo
svirati jih je učila.

Na te misli, tebe čaka,
da pokloni ti pozdrave,
Ko boš z majem k nam stopila,
zemlja vsa bo pela "ave!"

V modri baldahin nebesni
zvezdic zlatih je nadela,
tam ob nebotičnih gorah
runjo zarjo je razpela.

Pa za cvetom cvet nadevlje,
pa še novih strun si kuje...
Vse, se zdi, ji je premalo, —
saj nekoga pričakuje.

Vigred v svatovski obleki
tebe čaka, o Marija,
tebi trosi zorno cvetje,
za te strune si navija.

Nov Dekret sv. Očeta.

Rimska stolica je izdala važne nove naredbe tikoče se redovnih bratov lajikov. V teh predpisih je določeno, da se v prihodnje ne sme nobenega mladeniča sprejeti v kak red kot brata pred izpoljenim 17. letom, Novicijati, leto poskušnje, se mu sme dovoliti še-le po 21. letu. Po letu poskušnje morajo ostati najmanj 6 let v redu in spolniti morajo 30. leto predno se

jim more dovoliti slovesne oblube, s katerimi bi se zavezal za vedno ostati v redu. — To so zopet jako modre in previdne naredbe, ki kažejo, kako dosledno in s železno voljo hodijo sv. Oče po začrtani si poti: "Omnia instaurare in Christo! — Vse prenoviti v Kristusovem duhu!"